

# BELEIDSNOTA STIKSTOFDEPOSITIE

## LOG Egchelse Heide

Gemeente Peel en Maas



Gemeente Peel en Maas

Datum: januari 2012

Kenmerk: 1894/2012/135324

## INHOUDSOPGAVE

<b>1. INLEIDING .....</b>	<b>1</b>
1.1 Aanleiding en doel .....	1
1.1 Leeswijzer.....	2
<b>2. BELEID NATURA 2000-gebieden.....</b>	<b>3</b>
2.1 Landelijke en provinciale kaders .....	3
2.2 Beleid en LOG Egchelse Heide.....	4
<b>3. Uitgangspunten .....</b>	<b>6</b>
<b>4. UITWERKING BELEIDSNOTA STIKSTOFDEPOSITIE LOG EGHELSE HEIDE .....</b>	<b>7</b>
4.1 Uitgangspunten.....	7
4.2 Uitvoering uitgangspunten .....	7
4.3 Monitoren beleidsnota .....	7

## 1. INLEIDING

### 1.1 Aanleiding en doel

De gemeenteraad van Peel en Maas heeft het besluit genomen om een Landbouw Ontwikkelings Gebied (hierna LOG) te realiseren in de buurt van het dorp Egchel. Het LOG Egchelse heide is door de Structuurvisie Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw buitengebied gemeente Peel en Maas nader begrensd (het gebied dat gelegen is binnen de rode lijn op onderstaande kaart). Het gebied is gelegen aan de Melkweg en de Rongvenweg. Het LOG biedt ruimte aan maximaal zes intensieve veehouderijen. Bedrijven die zich in het LOG vestigen moeten op een andere locatie een knelpunt oplossen in de gemeente Peel en Maas en dienen op de huidige locatie geen of onvoldoende ontwikkelingsmogelijkheden te hebben. De ontwikkelingen met betrekking tot de intensieve veehouderij in het LOG Egchelse Heide moeten worden geplaatst in een integrale gebiedsontwikkeling. In dit kader wordt er naar gestreefd het LOG te ontwikkelen als een zogenaamd "agropark": een totaalcomplex van bestaande en nieuwe veehouderijen met een goede landschappelijke inpassing, een goede verkeerskundige ontsluiting en mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van energie en mestverwerking. Een dergelijk park is uitsluitend realiseerbaar op basis van een integraal ontwerp en maatschappelijk draagvlak. Het bestemmingplan LOG Egchelse Heide maakt rechtstreeks gebruiksruimte mogelijk voor twee intensieve veehouderijen. De vier overige veehouderijen worden indirect mogelijk gemaakt via een wijzigingsbevoegdheid.



Kaart: Landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Egchelse Heide

De wet- en regelgeving rondom Natura 2000-gebieden leidt tot rechtsonzekerheid voor de ondernemers die zich in het LOG willen vestigen en brengt mogelijk de instandhoudingsdoelstellingen van deze natuurgebieden in gevaar. Deze beleidsnota stikstofdepositie neemt deze rechtsonzekerheid weg. Uit de milieueffectrapportage die voor LOG Egchelse Heide is opgesteld zijn mitigerende maatregelen onderzocht. Deze mitigerende maatregelen zijn in de regels van het bestemmingsplan LOG Egchelse Heide verankerd.

#### **Doelstelling**

Het doel van deze "beleidsnota stikstofdepositie" is het bieden van rechtszekerheid aan ondernemers die zich willen vestigen in het LOG Egchelse Heide en zekerheid dat ontwikkelingen niet leiden tot significante negatieve gevolgen op de Natura 2000-gebieden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen.

## **1.1 Leeswijzer**

In hoofdstuk 2 wordt het beleid, regelgeving en de problematiek rondom Natura 2000-gebieden toegelicht gevolgd door een opsomming in hoofdstuk 3 van relevante uitgangspunten vanuit de bestaande beleidskaders en overleg dat heeft plaatsgevonden met de provincie Limburg. In hoofdstuk 4 zijn de uitgangspunten vertaald in een werkwijze en wordt geschetst hoe de gemeente Peel en Maas met de regels inspeelt op ontwikkelingen.

## 2. BELEID NATURA 2000-gebieden

### 2.1 Landelijke en provinciale kaders

#### 2.1.1 Natura 2000 en Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie (EU). Dit netwerk vormt de hoeksteen van het EU-beleid voor behoud en herstel van biodiversiteit. In Nederland is de bescherming van onder andere Natura 2000-gebieden verankerd in de natuurbeschermingswet 1998 (Nbw) die op 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Deze wet heeft als doel het beschermen en in stand houden van bijzondere natuurgebieden (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten) in Nederland. De Natura 2000-gebieden bestaan uit Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. De Habitatrichtlijngebieden zijn aangemeld voor het beschermen van plant- en diersoorten en habitattypen (natuurtypen) en de Vogelrichtlijngebieden voor het beschermen van vogels. Het betreft soorten en habitattypen waarvoor Europa op wereldschaal een bijzondere verantwoordelijkheid draagt. Samen vormen deze gebieden het Europese Natura 2000-netwerk.

Voor de Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende natuurgebieden. In deze aanwijzingsbesluiten staat beschreven wat de doelen zijn met betrekking tot de oppervlakte en de kwaliteit van de habitattypen. Nieuwe ontwikkelingen in of nabij een Natura 2000-gebied mogen geen negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en soorten.

Natura 2000-gebieden hebben naast een ecologische functie een belangrijke functie voor de beleving van de kwaliteit van de omgeving. Denk aan bijvoorbeeld recreatie en toerisme. De Natura 2000-gebieden zijn daardoor in de zin van het woon-, werk en leefklimaat relevant. De doelstelling van het natuurbeleid is het behoud en herstel van Natura 2000-gebieden. Om deze doelen te kunnen bewerkstelligen stuurt het beleid op een afname van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Hierbij geldt de natuurbeschermingswet als kader. De provincie is in het kader van de vergunningverlening (Nbw) bevoegd gezag.



#### 2.1.2 Programmatische Aanpak Stikstof

Op nationaal en provinciaal niveau wordt er gewerkt aan een zogenaamde Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het PAS moet leiden tot een daling van de stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden. Op deze manier kunnen ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe economische initiatieven ontstaan. De hoofdlijnen van de aanpak zijn: reductie van emissies in alle sectoren (landbouw, verkeer, industrie e.d.), verminderen van de kwetsbaarheid van natuurgebieden met hydrologische maatregelen en beheermaatregelen en het benutten van een langere periode (tot 2028).

#### 2.1.3 Verordening Stikstof en Natura 2000

Op provinciaal niveau en specifiek voor de veehouderijen bereidt de provincie Limburg de verordening 'Stikstof en Natura 2000' voor. Deze verordening heeft als doelstelling het substantieel verminderen van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en het vlottrekken van de vergunningverlening voor veehouderijbedrijven nabij Natura 2000-gebieden. De verordening heeft voorlopig alleen betrekking op de stikstofemissie van ammoniak uit veehouderijbedrijven in relatie tot de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In juli 2010 heeft de provincie Limburg een aankondiging van de verordening gepubliceerd, waarin is

## BELEIDSNOTA STIKSTOFDEPOSITIE LOG EGHELSE HEIDE

aangegeven dat veehouderijen met uitbreidingsplannen, vooruitlopend op de vaststelling van de verordening, moeten voldoen aan de eisen met betrekking tot de maximale emissiewaarden. Deze eisen zijn strikter dan de nu gangbare eisen (Besluit huisvesting). Voor plannen, projecten en handelingen die schade kunnen veroorzaken aan een Natura 2000-gebied of een beschermd natuurmonument is een vergunning vereist in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Bij het verlenen van deze vergunning gaat de provincie uit van het huidige wettelijk kader en daarbij behorende jurisprudentie. Als voornoemde vergunning niet noodzakelijk is, dient de provincie een verklaring van geen bezwaar af te geven. Dit in geval van uitbreidingsplannen, wijzigingsplannen en bestemmingsplannen.

### 2.1.4. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

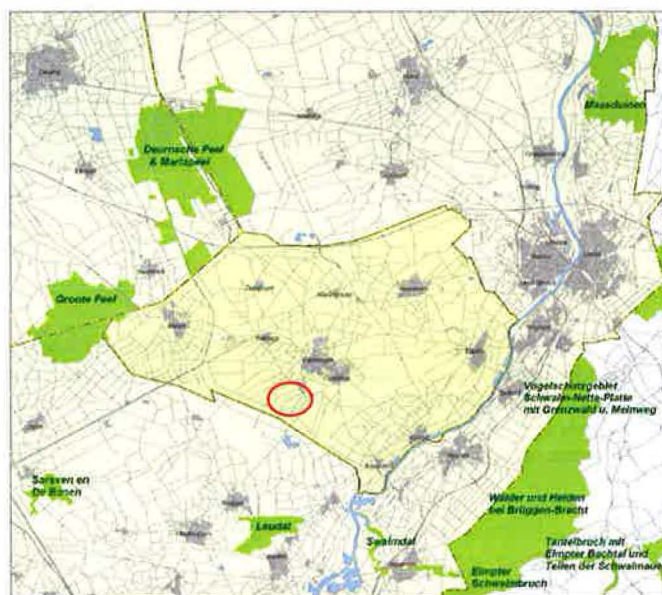
In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is het onderdeel natuurbeschermingswet niet verplicht procedureel als toets opgenomen. Hierdoor kan het in de praktijk voorkomen dat nieuwe ontwikkelingen rechtstreeks worden toegelaten zonder rekening te houden met de eisen uit de natuurbeschermingswet. Dit is het geval bij het toestaan van afwijkingen via een omgevingsvergunning of een wijzigingsbevoegdheid. Dit heeft uiteindelijk tot gevolg dat een ontwikkeling mogelijk tot een toename van stikstofdepositie leidt. Het betreft een leemte in de wet- en regelgeving, waarin voorliggende beleidsnota voorziet.

## 2.2 Beleid en LOG Egchelse Heide

Het LOG Egchelse Heide ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied of een beschermd Natuurmonument. In de wijdere omgeving liggen wel enkele gebieden die beschermd zijn conform de Natuurbeschermingswet 1998. Binnen de mogelijke effectafstand (maximaal 10 km) van LOG Egchelse Heide gaat het om de volgende gebieden (zie onderstaande figuur):

- Habitatrictlijngebied Leudal (5,4 kilometer);
- Habitatrictlijngebied Swalmdal (6,9 kilometer);
- Habitatrictlijn- en Vogelrichtlijngebied Groote Peel incl. voormalig Beschermd natuurmonument Groote Peel (9 kilometer);
- Habitatrictlijn- en Vogelrichtlijngebied Deurnsche Peel & Mariapeel inclusief de voormalige beschermde Natuurmonumenten Grauwveen, Mariapeel en Deurnsche Peel (10 kilometer).

Andere Nbwet-gebieden, zoals Sarsven en de Banen, liggen op grotere afstand (> 10 km) van het plangebied. Effecten op deze gebieden kunnen, gelet op de grote afstand, worden uitgesloten. Dit geldt ook voor de Duitse FFH- en VSG-gebieden die langs de grens liggen, zoals Elmpter Schwalmbruch, Tantelbruch mit Elmpter Bachtal und Teilen der Schwalmmaue, Wälder und Heiden bei Brügggen-Bracht, Vogelschutzgebiet Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg. Deze gebieden liggen op meer dan 10 km afstand van het plangebied en vallen daarmee buiten de mogelijke effectafstand van het LOG Egchelse Heide.



Kaart: Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied. De globale ligging van het plangebied is met een rode arcering weergegeven.

## BELEIDSNOTA STIKSTOFDEPOSITIE LOG EGCHELSE HEIDE

---

Voordat er medewerking kan worden verleend aan LOG Egchelse Heide, dienen de mogelijk optredende effecten van deze ontwikkeling op nabij gelegen Natura 2000-gebieden geïnventariseerd en beoordeeld te worden. In eerste instantie is daarom voor LOG Egchelse Heide een voortoets uitgevoerd. Uit deze voortoets bleek dat significant negatieve effecten op nabij gelegen Natura 2000-gebieden niet waren uit te sluiten. Daarom is aanvullend onderzoek uitgevoerd, het gaat hier om een zogenaamde "passende beoordeling". Een passende beoordeling is noodzakelijk om de mogelijk optredende effecten van een ruimtelijke ingreep te beoordelen en te bepalen of de activiteit leidt tot een negatief effect op de natuurwaarden. Met de passende beoordeling worden de mogelijk optredende effecten van een ruimtelijke ingreep geïnventariseerd en kan beoordeeld worden of deze effecten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden, de kwaliteit van natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

De gebieden binnen de effectafstand zijn gelet op de instandhoudingsdoelstelling in min of meerdere mate gevoelig voor verzuring en daarmee het verzurend effect van stikstofdepositie. Een teveel aan stikstofdepositie leidt tot significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden. In geval van de Natura 2000-gebieden rondom LOG Egchelse Heide is sprake van een te veel aan stikstofdepositie. Hierdoor heeft elke toename van stikstofdepositie significant negatieve gevolgen. Emissie van stikstofoxides en ammoniak leidt tot een toename van stikstofdepositie. Vooral veehouderijen, glastuinbouw en verkeer kunnen emissie van stikstofoxides en ammoniak veroorzaken. De gevoeligheid voor stikstofdepositie wordt in de passende beoordeling bij de milieu-effectrapportage uitgebreid beschreven.

Met het bestemmingsplan LOG Egchelse Heide biedt de gemeente aan vier veehouderijen ruimte die invulbaar is middels een omgevingsvergunning. Invulling van deze ruimte kan leiden tot een toename van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Dit komt voor als de provincie niet in de gelegenheid wordt gesteld om de toets uit te voeren (zie paragraaf 2.1.3).

### 3. Uitgangspunten

Voorliggende beleidsnota stikstofdepositie sluit aan op de bestaande beleidskaders en relevante documenten, daarnaast heeft ambtelijk afstemming plaatsgevonden met de provincie Limburg. Hierna volgt een opsomming van relevante uitgangspunten en toelichting op welke wijze voorliggende beleidsnota de doelen dient.

#### 1. Geen lastenverzwaring voor ondernemers

Voorliggende beleidsnota stikstofdepositie verankert de werkwijze die voortvloeit uit wet- en regelgeving in de regels van het bestemmingsplan LOG Egchelse Heide. De provincie past bij vergunningverlening in het kader van de Nbw dezelfde werkwijze toe: in geval van de onderhavige beleidsnota worden gegevens gevraagd die de provincie vraagt voor toetsing. In die zin leidt de onderhavige beleidsnota niet tot meer lasten voor ondernemers.

#### 2. Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw buitengebied Peel en Maas

De structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw Peel en Maas geeft met een milieu-effectrapportage een basis om nadere uitwerking te geven aan het LOG Egchelse Heide. Een van de beleidsdoelen uit deze structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw is dat nieuwvestiging van intensieve veehouderijen enkel toegestaan is in een landbouwontwikkelingsgebied als er een knelpunt wordt opgelost op een ongewenste locatie.

In ruimtelijke zin lossen de veehouderijen die rechtstreeks in het LOG Egchelse Heide worden toegelaten knelpunten op in of nabij de kern van Egchel of geven zicht op het oplossen van een knelpunt op termijn. Vanuit het perspectief van milieu is sprake van het verminderen van het knelpunt op het gebied van stikstofdepositie in geval van nieuwvestiging door salderen van stikstofrechten.

#### 3. Advies commissie MER

Een bouwsteen van het bestemmingsplan LOG Egchelse Heide is het in dat kader opgestelde milieueffectrapport. Dit Milieueffectrapport (MER) brengt de milieugevolgen van de ontwikkeling van het LOG in beeld voordat een besluit wordt genomen. Op deze wijze betreft de gemeente Peel en Maas de milieugevolgen bij haar afwegingen. Bij het tot stand komen van de milieueffectrapportage speelt de Commissie voor de milieueffectrapportage een belangrijke rol. Zo heeft de Commissie geadviseerd over de informatie in het MER. Dit is een advies over de reikwijdte en het detailniveau van het MER<sup>1</sup>. De Commissie heeft daarnaast geadviseerd over de meest logische en effectieve opzet van de m.e.r.-procedure. Daarnaast kan het bevoegd gezag om een tussentijds advies vragen. In het milieueffectrapport dat als bijlage bij het bestemmingsplan LOG Egchelse Heide is opgenomen, zijn mitigerende en/of compenserende maatregelen, die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen, beschreven. Voorliggende beleidsnota stikstofdepositie geeft een onderbouwing voor de verankering van deze mitigerende maatregelen in de regels van het bestemmingsplan LOG Egchelse Heide. Zie hoofdstuk 4 'Uitwerking beleidsnota stikstofdepositie LOG Egchelse Heide'.

#### 4. Flexibiliteit indien de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) in werking treedt.

Met de provincie Limburg als Bevoegd Gezag is op 1 november 2012 ambtelijk overleg geweest met mevrouw Louwers en de heer Leon Janssen. De provincie stemt in met een aanpak, waarbij de gemeente in de bestemmingsplanregels verankert dat alle ontwikkelingen in het LOG Egchelse Heide minimaal stikstofdepositieneutraal moeten zijn, waarbij de gemeente uitgaat van salderen. Voorwaarde die de provincie stelt is dat de bestemmingsplanregels voldoende ruimte moeten geven voor de uitvoering van de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie.

#### 5. Handhaafbaarheid

De bestemmingsplanregels moeten handhaafbaar zijn. In de bestemmingsplanregels worden gegevens geëist waaruit blijkt dat nieuwe ontwikkelingen in het LOG Egchelse Heide minimaal stikstofdepositie neutraal zijn. In het kader van de vergunningverlening dient alle essentiële informatie beschikbaar te zijn. Indien belangrijke gegevens ontbreken bij de vergunningaanvraag dan is het niet mogelijk om te bepalen of de ontwikkeling m.e.r.-plichtig is. Het ontbreken van deze gegevens leidt dan tot weigering van de aangevraagde omgevingsvergunning en, als de vergunningplicht wordt vervangen door een amvb-meldingsplicht, tot handhaving wat kan resulteren in stillegging of sluiting van het bedrijf. Op deze manier zijn de regels handhaafbaar.

#### 6. Uitvoerbaarheid

In het kader van het milieueffectrapport en de Passende Beoordeling is voor LOG Egchelse Heide onderzoek naar stikstofdepositie uitgevoerd. Dit onderzoek geeft inzicht in de uitvoerbaarheid van voorliggende beleidsnota.

---

<sup>1</sup> Zie Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport 2 mei 2012/ rapportnummer 2634-52



## 4. UITWERKING BELEIDSNOTA STIKSTOFDEPOSITIE LOG EGCHELSE HEIDE

### 4.1 Uitgangspunten

Onderhavige beleidsnota stikstofdepositie LOG Egchelse Heide borgt zowel de rechtszekerheid voor de ondernemers als het voorkomen van negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Hiervoor wordt met deze beleidsnota het volgende beleidsuitgangspunt vastgesteld.

Alle ontwikkelingen in het LOG Egchelse Heide moeten stikstofdepositieneutraal zijn op Natura 2000-gebieden.

Deze beleidsnota werkt door op de vergunningverlening en op de manier hoe de gemeente omgaat met meldingen in geval van invulling van de bestemde ruimte, die al dan niet na het doorlopen van een wijzigingsbevoegdheid wordt ingevuld.

### 4.2 Uitvoering uitgangspunten

Om uitvoering te geven aan het beleidsuitgangspunt voor stikstofdepositieneutrale ontwikkelingen in het LOG Egchelse Heide worden met deze beleidsnota spelregels vastgesteld die verankerd zijn in de bestemmingsplanregels. Van een vanuit stikstofdepositie aanvaardbaar en vergunbaar plan is sprake als:

1. In geval van een verklaring of vergunning van de provincie in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.
2. Uit de gegevens bij de aanvraag of melding blijkt dat de effecten op Natura 2000-gebieden stikstofdepositieneutraal zijn.

Hierbij gaat de gemeente Peel en Maas ervan uit dat:

Salderen een mogelijkheid is om aannemelijk te maken dat een ontwikkeling stikstofdepositieneutraal verloopt.

Een van de mogelijkheden om te komen tot een stikstofdepositieneutrale ontwikkeling is salderen. Salderen is een vorm van mitigerende maatregelen, waarbij de stikstofrechten worden verplaatst en waar tegelijk sprake is van een intrekingsbesluit. Dit betekent dat buiten het LOG Egchelse Heide stikstofrechten kunnen worden aangekocht en op die locatie worden ingetrokken die binnen het LOG worden benut. Hierbij geldt altijd dat de ingetrokken rechten de nadelige gevolgen van een nieuwe ontwikkeling binnen het LOG Egchelse Heide volledig teniet moeten doen. Uit het intrekingsbesluit moet de koppeling tussen de locatie van beëindiging en de locatie waar de uitbreiding plaats vindt blijken. Het planvoornemen dient daarnaast te passen binnen de kaders van de in het kader van het Plan-MER uitgevoerde Notitie Milieuruimte (Grontmij Nederland BV, 11 januari 2012). In het kader van deze Notitie Milieuruimte zijn ook stikstofberekeningen uitgevoerd om aan te tonen binnen welke kaders de ontwikkeling van het LOG vanuit stikstofdepositie mogelijk is.

### 4.3 Monitoren beleidsnota

Wet- en regelgeving is dynamisch. Het Rijk ontwikkelt momenteel een Programmatische Aanpak Stikstof. Dat wil zeggen dat de gemeente bij elke toets van een vergunningsaanvraag of bestemmingsplan de noodzaak van deze beleidsregel monitort zodat de beleidsnota niet leidt tot strijdigheden met wet- en regelgeving.

